

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Prawo rodzinne i opiekuńcze			Rok akademicki	2021/2022
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika resocjalizacyjna			Profil studiów	praktyczny
Prowadzący przedmiot	mgr Marta Bojaruniec			Cykl kształcenia	Nabór 2020
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	marta@wsge.edu.pl	Telefon	Semestr	IV LIC
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia		(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) ..... (wpisać jakie)
(!) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (!) Proszę wybrać odpowiednie przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	X	E	X	ZO	
Wymagania wstępne	Brak wymagań wstępnych				

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(!) Jeden punkt ECTS odpowiada efektem uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			6
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	10
			czytanie wskazanej literatury	10
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	20
	e-learning	inne ...	12	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			27
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	10
			czytanie wskazanej literatury	10
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	20
	e-learning	inne ...	0	
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			0
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	0
			czytanie wskazanej literatury	0
			napisanie referatu / eseju	0
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	0
	e-learning	inne ...	0	
Sumaryczne obciążenie studenta				125
Punkty ECTS				5

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	Celem nauczania przedmiotu jest uzyskanie przez studentów wiedzy z zakresu prawa rodzinnego, umożliwiającej pogłębienie rozumienia regulacji prawnych w zakresie pieczy nad dzieckiem, w przedmiocie małżeństwa i rodziny w tym rodziny przysposabiającej dziecko oraz postępowaniu mediacyjnym. Ważnym celem jest również nabycie przez studenta umiejętności praktycznych oraz kompetencji
----------------	--

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: WYKŁAD				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wykład, narracja, opis, wyjaśnienie, prezentacja w wykorzystaniem środków multimedialnych, technika kształcenia na odległość: e-learning		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Źródła prawa rodzinnego i zasady prawa rodzinnego	Unifikacja i kodyfikacja prawa rodzinnego. Ochrona praw rodzinnych, ochrona praw stanu cywilnego. Podstawowe zasady prawa rodzinnego.	2	3
2.	Instytucje prawa rodzinnego, kompetencje organów administracyjnych	Sądy opiekuńcze, sprawy opiekuńcze, sądy rodzinne, sprawy nieletnich.	2	3
3.	Małżeństwo i rodzina	Zawarcie małżeństwa. Obowiązki i prawa małżonków. Małżeńskie ustroje majątkowe: wspólność majątkowa, rozdzielnosc majątkowa. Rozdzielnosc majątkowa z wyrównaniem dorobków. Przymusowy ustrój majątkowy. Ustanie małżeństwa. Separacja, rozwód.	2	3
4.	Pokrewierństwo i powinowactwo	Rodzice i dzieci. Pochodzenie dziecka. Macierzyństwo. Ojcostwo. Stosunki między rodzicami i dziećmi. Władza rodzicielska. Kontakty z dzieckiem. Przystosowanie. Obowiązek alimentacyjny		3
Suma godzin			18	
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		Metody niepodające: dyskusja, metoda problemowa, dialog, prezentacja z wykorzystaniem tekstu przewodniego analiza i interpretacja tekstów źródłowych, studium przypadku, metoda symulacji sytuacyjnej		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Placówki opiekuńcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opieki doraźnej, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze analiza i interpretacja przepisów prawnych regulujących funkcjonowanie placówek opiekuńczych.	3	
2.	Małżeństwo i rodzina	Zawarcie małżeństwa. Obowiązki i prawa małżonków. Małżeńskie ustroje majątkowe: wspólność majątkowa, rozdzielnosc majątkowa. Rozdzielnosc majątkowa z wyrównaniem dorobków. Przymusowy ustrój majątkowy. Ustanie małżeństwa. Separacja, rozwód. Studium konkretnych przypadków - sprawy rozwodowe, analiza i interpretacja, dyskusja.	5	
3.	Pokrewierństwo i powinowactwo	Rodzice i dzieci. Pochodzenie dziecka. Macierzyństwo. Ojcostwo. Stosunki między rodzicami i dziećmi. Władza rodzicielska. Kontakty z dzieckiem. Przystosowanie. Obowiązek alimentacyjny. Studium przypadków oraz ich analiza i interpretacja - sprawy sądowe, sprawy o opiekę nad dzieckiem.	5	
4.	Opieka i kuratela	Opieka nad małoletnim. Ustanowienie opieki, sprawowanie opieki. Nadzór nad sprawowaniem opieki. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie. Kuratela. Analiza i interpretacja tekstów źródłowych - przepisy regulujące kwestie związane z opieką i kuratelą.	3	
5.	Regulacje prawne w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	Procedury związane z odebraniem dziecka. Zadania kuratora, przedstawiciela policji, pracownika socjalnego, służby zdrowia. Studium przypadku - prezentacja konkretnych przypadków, analiza zadań i zachowania poszczególnych podmiotów biorących udział w zdarzeniu. Dyskusja.	5	
6.	Mediacje sądowe	Regulacje prawne mediacji w Polsce. Etapy procesu mediacyjnego. Mediacje w polskim prawie karnym i sprawach cywilnych. Analiza i interpretacja tekstów źródłowych - przepisy prawne dotyczące mediacji. Symulacja sytuacyjna - w oparciu o konkretne przypadki próba odgrywania scenek dotyczących mediacji. Dyskusja, ocena, wnioski.	6	
Suma godzin			27	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnienie, konsultacja, pokaz. Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych). Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja			
KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego		Treść efektu kierunkowego	
Wiedza			
PED_W03	ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących w nich procesach i relacjach między nimi		
PED_W07	w zaawansowanym stopniu posiada wiedzę o strukturze i funkcjach systemu edukacji; celach, postawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i/lub pomocowych		
Umiejętności			
PED_U04	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, wykonując zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, korzystając z różnych źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonując ich analiz, krytyki i syntezy		
PED_U06	potrafi w sposób klarowny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin w tym i treści programowych zawartych w przedmiotach zawodowych		
PED_U09	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; potrafi generować rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozować przebieg ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowanych działań		
Kompetencje społeczne			
PED_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy, jednocześnie uznając jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		
PED_K05	jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą zawodową, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki, wymaga tego od siebie i innych, dba o dorobek i tradycje zawodu		
PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Symbol efektu kierunkowego	Symbol efektu przedmiotowego	Treść efektu przedmiotowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
Wiedza			
PED_W03	W01	Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę na temat zmian w stanie prawnym, nowego orzecznictwa i piśmiennictwa z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, obejmującego terminologię, teorię i metodykę	egzamin pisemny-test
PED_W07	W02	Posiada, w stopniu zaawansowanym, wiedzę o roli, miejscu i znaczeniu rodziny i jej funkcjach wynikających w przepisów prawa opiekuńczego i rodzinnego, w strukturach społeczeństwa i instytucji edukacyjnych	egzamin pisemny-test
Umiejętności			
PED_U04	U01	Posiada umiejętność stosowania prawa rodzinnego i opiekuńczego w praktyce, popierając je argumentacją w kontekście wybranych zagadnień tematycznych. W przypadku spostrzeżonych braków i luk w swojej wiedzy wie gdzie poszukiwać dodatkowych źródeł informacji /eksperti, literatura/.	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_U06	U02	Potrafi ocenić przydatność określonych przepisów prawa, do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności w obszarze pracy z dzieckiem i rodziną. Potrafi dostosować zastosowany język przekazu w zależności od rozmówcy.	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_U09	U03	Potrafi posługiwać się konkretnymi przepisami prawa w celu projektowania i rozwiązywania działań i problemów pedagogicznych w rodzinie	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
Kompetencje społeczne			
PED_K01	K01	Jest przygotowany do podejmowania wyzwań zawodowych, potrafi konfrontować się z osobami przyjmującymi odmienny punkt widzenia, zna etapy konfliktu i sposoby rozwiązywania sporów	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
PED_K05	K02	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, instytucjach i organizacjach realizujących działania statutowe związane z przestrzeganiem przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Posiada umiejętności komunikacyjne do porozumiewania się z innymi osobami w grupach i organizacjach.	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)			

V. Forma i warunki zaliczenia

(!) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(!) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			<p style="text-align: center;">Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego zadania określonymi przez osobę prowadzącą zajęcia.</p> <p>Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2,0), gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną (3,0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dostateczny plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
	test	x	100	
	zadanie			
egzamin ustny				
zaliczenie na ocenę	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE: (wpisz jaka)			
zaangażowanie społeczne				
		suma:	100 / 100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)		x	60	
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	40	
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 2 nieobec.)				
		suma:	100 / 100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - nieobec.)				
		suma:	0 / 100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

Smyczyński T. (2018). Prawo rodzinne i opiekuńcze. Warszawa: Wyd. C.H.Beck

Prawo w służbie małżeństwu i rodzinie (2018). Pod redakcją Mieczysława Różańskiego, Justyny Krzywkowskiej i Magdaleny Rzewuskiej. Olsztyn: UW-M

Problemy małżeństwa i rodziny w prawodawstwie polskim, międzynarodowym i kanonicznym (2017). Redakcja naukowa: Ryszard Sztuchmiller, Justyna Krzywkowska, Marek Paszkowski. Olsztyn: UW-M

Problemy jednostki i rodziny w obszarze stosowania prawa (2016)., (red.) Danuta Rode. Warszawa: Diffin

Literatura uzupełniająca

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59, zm.)

Ustawa z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 1986 r. Nr 36, poz. 180), (wyciąg)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493), (wyciąg)

Andrzejewski M., 2003, Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej (dziecko - rodzina - państwo), Kraków, Zakamycze

Andrzejewski M., 2004, Prawo rodzinne i opiekuńcze Warszawa, Wydawnictwo C.H.Beck

Uwagi

(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)

(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu